

Робота з пільговим контингентом у комунальному вищому навчальному закладі «Бериславський педагогічний коледж імені В.Ф.Беньковського» Херсонської обласної ради базується на ряді концептуальних положень Конституції України, Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про державну допомогу сім'ям» (ст. 16, 17, 18 № 269-VI від 15.04.2008р.), «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей № 609/5 від 07.02.2007р., Конвенції про права дитини, інших документах Уряду, Правилах прийому до Бериславського педагогічного коледжу (прийому пільгової категорії поза конкурсом), наказах по коледжу.

У роботі зі студентами пільгового контингенту колектив коледжу ставить перед собою такі завдання:

1. Створення сприятливих умов для фізичного, психічного, соціального і духовного розвитку студентів пільгового контингенту, забезпечення їх правового та соціального захисту.
2. Формування гармонійно розвиненої особистості, громадянина, здатного до повноцінної життєдіяльності в усіх сферах освіти, науки і культури.
3. Профілактика захворюваності, травматизму, оволодіння знаннями з основ безпеки життєдіяльності, розвиток критичного мислення щодо збереження та відновлення здоров'я.
4. Здійснення заходів щодо профілактики злочинності, алкоголізму і куріння серед студентів пільгового контингенту.
5. Спеціальні заходи з культурно-естетичного розвитку особистості.
6. Школа побуту (молода господарка, ремонт своїми руками, одягу – друге життя).

Щоб вирішити ці завдання колективом коледжу вироблені основні напрямки роботи з їх реалізації:

1. Поліпшення умов розвитку, виховання, реалізація творчих здібностей студентів пільгового контингенту.
2. Сприяння повноцінному харчуванню студентів пільгового контингенту.
3. Поліпшення умов для студентів, які перебувають в особливо складних і надзвичайних умовах.
4. Поліпшення стану здоров'я шляхом профілактики захворювань та оздоровлення студентів, системного впровадження здорового способу життя.
5. Організація повноцінного дозвілля студентів, розвиток їх природних здібностей, включаючи роботу гуртків, відвідування театрів, музеїв, галерей, спортивні змагання.
6. Забезпечення студентам повноцінної участі у всіх сферах діяльності відповідно до їх віку.
7. Діагностика – психологічне обстеження на різних етапах навчання студентів з метою отримання конкретних результатів та подальшого коригування роботи з пільговим контингентом.
8. Надання допомоги студентам, що перебувають в особливо складних матеріальних умовах шляхом попереднього економічного обґрунтування доцільності окремих питань.
9. Надання юридичної допомоги згідно з чинним законодавством України, включаючи підтримку при складанні необхідної документації.
10. Оздоровлення в літньому таборі відпочинку.
11. Надання путівок в оздоровчі табори згідно з особливостями стану здоров'я та медико-санітарним рекомендаціям.

Колектив коледжу розробив алгоритм роботи з дітьми пільгового контингенту. Він полягає у:

1. Взяття на облік студентів пільгового контингенту.

2. Обстеженні житлово – побутових умов проживання студентів пільгового контингенту, складання актів.
3. Виявленні взаємовідносин студентів в колективі, і мікроколективі, міжгрупові зв'язки (соціометрія, тестування тощо).
4. Вивченні морально – психологічного клімату в колективі.
5. Вивченні індивідуальних психологічних якостей таких студентів (тестування, анкетування тощо).
6. Складанні психолого – педагогічної характеристики студента, що належить до пільгової категорії.
7. Контролі за відвідуванням занять, контролі харчування, медичних оглядів.
8. Контролі за станом здоров'я, формуванні засад здорового способу життя.
9. Включенні студентів пільгового контингенту в колективну діяльність, додержанні принципів відповідності та гуманізму.
10. Залученні студентів пільгового контингенту до занять в гуртках та секціях спортивного та художньо-естетичного напрямів.
11. Проведенні індивідуальної роботи (класний керівник, практичний психолог) з оцікунами.
12. Проведенні індивідуальної роботи, організації додаткових занять та допомоги (студентської та викладацької) з невстигаючими студентами.
13. Засіданні методоб'єднання класних керівників з питань соціального захисту, звітах класних керівників щодо роботи зі студентами пільгових категорій.
14. Педагогічних та малих педрад з питань соціального захисту, роботи зі студентами пільгових категорій та підвищення їх успішності.
15. Працевлаштуванні студентів пільгових категорій після закінчення коледжу.

З кожним роком у коледжі зростає кількість студентів з числа сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. На дітей-сиріт та дітей,

позбавлених батьківського піклування створена база даних, оформляється належна документація, оформлюються накази згідно з чинним законодавством. Проводиться велика робота по виявленню закріпленого житла пільгового контингенту.

На сьогодні у коледжі навчається 19 сиріт, з них 14 студентів знаходяться на повному державному утриманні, а 5 мають опікунів. Ці студенти вимагають особливого ставлення і уваги. Наказом по коледжу затверджено **ПОЛОЖЕННЯ** про порядок матеріального забезпечення студентів Комунального вищого навчального закладу «Бериславський педагогічний коледж імені В.Ф.Беньковського» Херсонської обласної ради з числа дітей-сиріт, що знаходяться на повному державному утриманні або мають опікуна (піклувальника), розроблене адміністрацією коледжу для дотримання усіх прав студентів, що передбачені законодавством, а саме вимог Закону України від 13.01.2005 № 2342-IV «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування», Постанов Кабінету Міністрів України від 5 квітня 1994 року № 226 «Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування», від 12 липня 2004 р. №882 «Питання стипендіального забезпечення», від 8 березня 2008 р. №165 «Деякі питання стипендіального забезпечення», від 22 листопада 2004 року «Про затвердження норм харчування у навчальних та оздоровчих закладах»; наказу Міністерства освіти і науки України від 17 листопада 2003 р. № 763 «Про затвердження норм матеріального та нормативів фінансового забезпечення дітей - сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також вихованців шкіл - інтернатів»,

У коледжі системно готуються і видаються накази:

- про соціальний захист студентів на підставі Законів України;
- про надання компенсаційних виплат на підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 05.1994.№ 226 «Про поліпшення виховання, навчання

соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт і дітей, які залишаються без піклування батьків»), постанова від 30.08.2003 року № 1381 «Про збільшення норм матеріального забезпечення дітей-сиріт і дітей позбавлених батьківського піклування »;

- про переведення на повне державне забезпечення;
- про зміну норми харчування тощо.

Усі студенти пільгових категорій одержують стипендію у встановленому законом розмірі, проводяться видатки на їх харчування, придбання підручників, одягу та м'якого інвентарю, вчасно надається матеріальна допомога. Відвідування додаткових факультативних занять такими студентами відбувається на безоплатній основі. Усі студенти – сироти та студенти–інваліди забезпечені щорічним оздоровленням на Чорноморському узбережжі протягом 21 дня. Коледж також надає студентам – сиротам допомогу у працевлаштуванні або подальшому навчанні у вузах III – IV рівня акредитації.

Проводиться роз'яснювальна робота щодо забезпечення соціальним житлом дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування після закінчення ними навчального закладу та про необхідність ставати на чергу для отримання житла із залученням до вирішення даних питань організацій та установ різних рівнів.

За потреби коледж застосовує міри для забезпечення дітей пільгових категорій житлом на території міських, сільських рад, де такі діти знаходяться на обліку. Так, наприклад, студенту Савченку В.В. (134група) у 2014 році було виділено житло з фонду Бериславської міської ради.

Профспілкова організація працівників та студентів коледжу контролює придбання одягу та підручників таким студентам, виділяє кошти на придбання подарунків до свят вказаній категорії студентів.

Крім турботи, яка виражається в обов'язковій матеріальній допомозі, цим студентам надається морально-психологічна підтримка. Серед усього діапазону цінностей ця категорія студентів найчастіше виділяє довірливі

стосунки та відчуття власної значимості для оточуючих. З цією метою у коледжі створена і працює Піклувальна рада із супроводу дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, психологічна служба, служба довіри. Координують цей контингент під безпосереднім керівництвом директора коледжу заступник директора з виховної роботи, практичний психолог, педагог - організатор, юрист коледжу. Юрист коледжу проводить консультації зі студентами-сиротами з питань соціального захисту, трудового, житлового законодавства тощо. Постійна кропітка робота цих служб сприяє успішній адаптації студентів у новому середовищі.

На базі нашого коледжу також навчається 7 дітей з особливими потребами.

Із врахуванням завдань створення рівних можливостей та навчання у коледжі при роботі з такими дітьми виділяються керівні принципи організації соціальної роботи:

- а) діти-інваліди продовжують звичайний спосіб життя, їх не виділяють як окрему групу, а відносяться до них як до звичайних студентів;
- б) діти-інваліди беруть активну участь в усіх сферах життя коледжу (згідно з медичними висновками захищають честь коледжу у спортивних змаганнях, беруть участь у гуртках технічної творчості, у виставках, концертах, екскурсіях тощо);
- в) діти-інваліди у разі необхідності отримують у коледжі допомогу (психолого-медико-педагогічної служби, юрисконсульта, практичного психолога);

Ми працюємо таким чином, щоб кожна дитина мала рівні можливості для особистісного розвитку, щоб вона могла у подальшому виконувати повною мірою свої обов'язки як член суспільства.

Але хотілось би ще сказати про проблеми, які є при роботі з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування:

1. Не вирішується питання вторинної зайнятості таких студентів. На своєму рівні ми вирішимо це питання шляхом залучення таких студентів до

роботи у Молодіжному трудовому загоні, але хотілося б, щоб і державні служби приділяли увагу цьому питанню.

2. Існує проблема житла. Деякі студенти з числа пільгового контингенту при закінченні навчального закладу не мають свого житла і ми намагаємося щорічно при здійсненні розподілу випускників враховувати можливість пошуку потенційного місця проживання.

3. Велика проблема відрахування студентів пільгового контингенту, особливо неповнолітніх. Звертаючись у різні органи з цим питанням, ми одержуємо відповідь, що невстигаючого студента можна відрахувати лише по досягненні повноліття. Хотілося б, щоб у державних службах була система переведення невстигаючих студентів таких категорій до професійно-технічних закладів для отримання ними професії.

4. Проблема адаптації у колективі при вступі у навчальний заклад. Треба допомагати таким студентам адаптуватись у новому колективі. З цією метою для керівників навчальних груп психологічною службою проводяться попередні факультативи з метою підготовки викладачів до здійснення допомоги в процесі адаптації студентів нового набору з числа пільгового контингенту.

5. У студентів, які закінчують начальний заклад, але ще не приступили до роботи є час, який вони не знають, як використати. Тобто існує проблема страху. Студенти губляться, не знають, що робити поки не почнуть працювати. І вже навіть після закінчення коледжу ми не залишаємо таких студентів напризволяще. Вони приходять до нас, ми допомагаємо вирішувати їхні питання, наприклад, забезпечуючи роботою у таборі.

6. Студенти пільгового контингенту повинні продовжити навчання у ВНЗ. Тобто вмотивованість подальшого навчання та допомога при вступі – теж наше завдання. Існує проблема про виплату коштів сиротам, що закінчили один навчальний заклад та стали студентами іншого. Ці 2 місяці (липень та серпень) студенти не отримують коштів ні там, ні там. Існують інструкції про виплату коштів у службах соціального захисту по місцю

постановки таких дітей на облік. але механізм не діє. У минулому році нашим студентам-сиротам, навіть з довідками, що вони є абітурієнтами, не вдалося отримати жодної допомоги.

Тож, проблем у нас багато, і ми думаємо, що нам треба вирішувати їх разом.